

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

Základní škola, Praha 4, Pošepného 2022/II

Adresa: Pošepného 2022/II, 148 00 Praha 4 - Chodov

Identifikátor školy: 600 037 401

Zřizovatel: Městská část Praha 13, Ocelíkova 672, 149 00 Praha 4 - Jižní Město

Školský úřad Praha 4, Na Strži 35a, 140 00 Praha 4

Termín konání inspekce: 6. - 10. března 2000

Čj.	014 26/00-2181
Signatura	oa4ct115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Pošepného 2022/II, fakultní škola PF UK, má ve školním roce 1999/2000 38 tříd a 914 žáků. Průměrná naplněnost tříd je 24,1 žáků na třídu. Ve škole se vyučuje podle vzdělávacích programů MŠMT ČR č.j. 16847/96-2 Základní škola a ve čtyřech třídách druhého stupně č.j. 21968/96-22 Základní škola - třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. Sportovní třídy na 1. stupni (žáci - kopaná v AFK Podolí, žákyně - volejbal v Asociaci ZŠ Pošepného II) se vyučují podle běžného vzdělávacího programu a mají umožněné tréninky přímo ve škole.

Škola má od roku 1995 právní subjektivitu, je příspěvkovou organizací. Spádovou oblastí školy je část území Prahy 11.

Školní budova byla uvedena do provozu v roce 1988. Vzhledem k velkému počtu žáků škola využívá ještě dvě budovy, kde jsou umístěny některé třídy prvního stupně, část oddělení školní družiny a ve vzdálenější z nich je i školní jídelna se samostatnou kuchyní.

Ve škole je celkem 43 učeben. Každá třída má kmenovou učebnu, některé z nich slouží jako odborné a poloodborné pracovny. Školní družina má 9 oddělení s 244 žáků. Ve škole jsou tři tělocvičny a knihovna. Na školním pozemku je nové víceúčelové hřiště, na jehož rekonstrukci škola vypracovala projekt.

Ve škole pracuje 62 učitelů včetně 4 členů vedení školy a vychovatelek školní družiny.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vyučování byla sledována a hodnocena v 1. - 3. ročníku, a na 2. stupni v českém jazyku, dějepisu, fyzice, chemii, přírodopisu a volitelném předmětu přírodovědný seminář.

Hodnocení kvality vzdělávání v 1. – 3. ročníku

Škola má v 1. – 3. ročníku 14 tříd s průměrným počtem 23 žáků. Třídy prvního a druhého ročníku jsou umístěny ve dvou samostatných pavilonech, třídy třetího ročníku jsou v oddělené části hlavní budovy. Časová dotace jednotlivých předmětů odpovídá učebnímu plánu. Žákům 1. – 3. ročníku nabízí škola nepovinný předmět sborový zpěv a přes dvacet kroužků, pokrývajících široké spektrum zájmové činnosti.

Učitelky vypracovaly tematické plány, ve kterých jen povrchně zpracovaly přijaté úpravy a doplňky vzdělávacího programu č.j. 25 018/98-22. Ve výuce matematiky tak nedošlo k přesunu části tematického celku násobení a dělení ze druhého do třetího ročníku. Ve sledovaných hodinách byly výukové cíle reálné, odpovídaly aktuálnímu stavu třídy a učebním osnovám. Jednotlivé hodiny byly většinou pečlivě připraveny.

Deset ze čtrnácti učitelek má odbornou a pedagogickou způsobilost. Dvě mají plnou způsobilost pro 2. stupeň ZŠ, jedna pro mateřskou školu, jedna pro obor vychovatelství. Další učitelé, z nich někteří bez odborné nebo pedagogické způsobilosti, se na výuce v 1. – 3. ročníku podílejí vyučováním některých předmětů. Ze 14 třídních učitelek je 5 v důchodovém věku.

Výuka probíhá ve funkčně zařízených a tradičně uspořádaných třídách, které jsou vybaveny běžnými didaktickými pomůckami a vyzdobeny žákovskými pracemi. Prostředí tříd působí estetickým, spořádaným dojmem. V českém jazyce a v matematice žáci používají učebnice, které na sebe v jednotlivých ročnících navazují, v prvouce netvoří používané učebnice ucelenou

řadu. Modernizace didaktické techniky probíhající ve škole se zatím ve výuce neprojevuje. Jen výjimečně používají učitelé alternativní zdroje informací.

Organizace a styl vyučování převážně většiny učitelů respektuje psychohygienické zásady. Vhodně užívaným prostředkem aktivní relaxace je zpěv. Jen zcela výjimečně někteří učitelé nesledovali mikroklima třídy, nerefletovali včas rostoucí únavu dětí a nekompensovali ji vhodnou relaxací.

Ve vyučování se v různé kvalitě uplatňuje převážně frontální způsob, vyhovující potřebám učitelů a odpovídající i možnostem žáků. Struktura hodin vychází především ze zvolených cílů a ze zavedených, vyzkoušených způsobů práce.

Nejfrekventovanějšími metodami jsou řízený rozhovor, výklad, práce s učebnicemi a s učebními texty. Učitelky se snaží s různou mírou úspěšnosti aplikovat zásadu názornosti a oživit vyučování funkčním zařazováním didaktických her. Metodická nepřipravenost některých učitelů se projevuje stereotypním střídáním činností, nabízených učebnicí, a bezradností v situacích, kdy učebnice vhodné postupy nenabízí. V menší míře byla zařazena problémová výuka, která žáky aktivizovala, vedla je k samostatnému myšlení a k utváření postojů.

Většina vyučujících zohledňuje žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a věnuje jim ve výuce zvláštní pozornost. Někteří učitelé však nerespektují individuální plány integrovaných žáků při klasifikaci. Širší slovní hodnocení se nevyužívá. Vnitřní diferenciaci podle vstupní úrovně, schopností a zájmů žáků většina učitelů neuplatňuje.

Motivaci, vycházející z pozitivního vztahu učitelek k dětem a ze stylu jejich jednání není častá. Obvykle ji nahrazuje seznámení žáků s učivem nebo s cílem hodiny. Příkladná je vstupní i průběžná motivace praktických činností.

Nedostatek motivace spolu se stereotypním modelem výuky mají za následek pokles pozornosti a zájmu dětí a jejich rezignaci na dosažení úspěchu. Jako prostředku výchovného působení se v přibližně stejném rozsahu používá pochvala i pokárání.

Učitelky trpělivě vysvětlují žákům nové pojmy a většinou vytvářejí dostatek prostoru pro pochopení a procvičení učiva.

Hodnocení žáků se omezuje na obecné výroky, adresované celé třídě. Podle zápisů ve vybraných sešitech a žákovských knížkách je klasifikace objektivní a přiměřená, ale v českém jazyce nevyvážená, s neodůvodněnou převahou známek z diktátů nad ostatními složkami českého jazyka.

Jen některé učitelky běžně využívají práci s chybou a vedou děti k sebereflexi.

Jednání učitelů je přiměřené věku žáků. V některých třídách vychází interakce mezi učitelem a žákem spíše z osobnostního ladění jednotlivců, v jiných ze vzájemného respektování společně utvářených pravidel. Učitelé mají u dětí přirozenou autoritu.

Učitelé méně používají kooperativní techniky učení, které umožňují efektivní rozvíjení komunikativních dovedností dětí a vedou je ke vzájemné spolupráci. Tito učitelé poskytují dětem nejvíce prostoru k rozvoji jejich osobnosti.

V 1. – 3. ročníku jsou ve spíše nadprůměrných podmínkách a s dílčími nedostatky v plánování uplatňovány běžné formy a metody vyučování. Průměrnou úroveň má oblast motivace a hodnocení žáků. Spíše nadprůměrnou úroveň má oblast interakce a komunikace.

Kvalita vzdělávání v prvním ročníku je velmi dobrá, ve druhém a ve třetím ročníku jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

Hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce a dějepisu

Časové dotace obou předmětů jsou ve všech ročnících v souladu se zvoleným výchovně vzdělávacím programem. Zpracované tematické plány učiva respektují závazné osnovy i kontinuitu výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky; většinou je tvoří rámcový časový rozvrh vyučovacích celků podle používaných učebnic. Jisté zpoždění oproti stanovenému plánu ve vyučování dějepisu lze vhodnými úpravami do konce školního roku eliminovat. Ze zápisu témat jednotlivých vyučovacích hodin v třídních knihách vyplývá, že časové dotace věnované jednotlivým vyučovacím celkům nebyly vždy úměrné jejich významu z hlediska školního dějepisu.

Učitelé jsou prostřednictvím výchovné poradkyně a třídních učitelů informováni o žácích se specifickými poruchami učení (dále SPU) a poruchami chování. Většina sledovaných hodin byla pečlivě připravená.

Všechny učitelky sledovaných předmětů jsou odborně i pedagogicky způsobilé. Věkové složení je rovnoměrné, od čerstvých absolventek pedagogických fakult až po důchodový věk. Metodické orgány se podílejí na organizaci výuky, koordinaci činnosti jednotlivých učitelů a sjednocování kritérií pro hodnocení žáků. Méně již ovlivňují odbornou i didaktickou úroveň vyučování.

Kmenové učebny se standardním vybavením mají zčásti charakter odborných pracoven dle odbornosti jednotlivých učitelů. V době inspekce byly většinou vhodně upravené a zcela čisté, jejich vzhled byl však někdy strohý a esteticky nepříliš podnětný. Nábytek splňuje ergonomické parametry a postupně se obměňuje.

Fond učebnic se nemalým nákladem doplňuje a obnovuje. Perspektivním cílem je vytvořit ucelené řady. Používané učebnice mají platnou schvalovací doložku MŠMT ČR.

V kabinetu českého jazyka je k dispozici postačující množství slovníků, příruček a učebních textů. Soubory diapozitivů, gramofonové desky a magnetofonové nahrávky jsou zčásti opotřebované nebo zastaralé.

Kabinet dějepisu a zeměpisu obsahuje větší výběr geografických i historických map, soubory trojrozměrných pomůcek a diapozitivů, historické atlasy, textové materiály a videokazety.

Kromě standardní didaktické techniky (magnetofon, projektor, gramofon, televizor s videem) dislokované v učebnách nebo v kabinetech lze využívat i nově zřízenou multimediální učebnu s videem a počítačem, i s možností promítat obraz monitoru na rozměrném nástěnném plátně. Nabídka výukového software se postupně zvyšuje, avšak je využita jen zčásti.

Kromě učebnic se ve vyučování používaly učební texty, vlastní připravené materiály, nástěnné mapy, odborná i krásná literatura.

Školní žákovská knihovna obsahuje cca 2100 svazků, z nich přibližně 75% tvoří beletrie pro mládež. Výpůjční doba je stanovena dvakrát v týdnu. Místnosti knihovny jsou vhodné i jako studovna a pro výuku literární výchovy. V rámci své činnosti knihovna organizuje i Klub mladých čtenářů. Perspektivně se plánuje, v návaznosti na uvolnění vhodných prostor, propojení školní knihovny s multimediálním informačním centrem a studovnou. Většinu fondu učitelské knihovny (cca 1170 svazků odborné a pedagogické literatury) tvoří soubory příručních knihoven ve školních kabinetech. Evidence výpůjček a dokumentace je řádně vedena. Celkový počet všech evidovaných výpůjček za rok 1999 činil celkem 11 800.

Úroveň jednotlivých hospitovaných hodin se pohybovala v obou předmětech od velmi dobré po běžnější dobrou. Jejich struktura odpovídala zásadě věkové přiměřenosti v jednotlivých ročnících a stanoveným výukovým cílům. Tempo výuky a nároky kladené na žáky respektovaly specifickou situaci ve třídách i jejich aktuální složení.

Jazykové vyučování se soustředilo hlavně na systematický výklad a procvičování gramatiky i pravopisu. Přispívalo též k rozvíjení logického myšlení a k přesnému vymezení a používání pojmů. Obvykle použitý deduktivní princip (pravidlo, následná aplikace) však omezoval možnosti práce s konkrétním jazykovým materiálem, využívání všestranného jazykového rozboru i zdůraznění vzájemných souvislostí všech složek předmětu.

Výuka literární výchovy i přes dobrý záměr a funkční strukturu hodiny nevyužila všech dostupných možností a prostředků k vytváření vztahu žáků k literatuře a formování jejich estetického citění. Nesporným kladem byla snaha žáky aktivizovat (příprava přednesu poezie na dané téma nebo referátu). Problémem byly především některé věcné chyby a otázky interpretace literárního textu. Z neumělosti žakovského přednesu bylo zřejmé, že se u nich cíleně nepěstují k tomu potřebné dovednosti. Žakovský referát byl pouhým předčítáním výpisku bez jakéhokoli tvůrčího přístupu k vybranému tématu.

Úroveň výběru sledovaných žakovských písemností byla rozdílná, celkově dobrá. Přestože jsou pravidelně sledovány a opravovány, má řada žáků problémy s jejich jazykovou správností.

Čtvrtletní kontrolní práce z českého jazyka organizuje a vyhodnocuje předmětová komise českého jazyka na úrovni tříd i ročníků s následnou zpětnou vazbou pro další výuku.

Kladem vyučování dějepisu byla pečlivá odborná i metodická příprava, střídání metod a forem práce, vlastní připravené materiály, práce s literaturou a mapou, akcentování mezipředmětových vztahů a zařazení regionálních prvků. Problém naopak činila neucelená struktura hodiny, některé věcné nepřesnosti a nefunkční užití učebnice.

Celkově však převážilo v obou předmětech frontální vyučování s převahou činnosti učitele nad činností žáků, sporadicky se využíval prvek hry a nepříliš efektivně práce ve skupinách. Organizaci, strukturu i metody vyučování někdy ovlivnila i menší didaktická zkušenost a krátká pedagogická praxe některých učitelů.

Intenzita vstupní i průběžné motivace byla podmíněna především volbou metod a forem práce. Úspěšný byl stálý dialog mezi učitelkou a žáky, jako efektivní prostředek při opakování a procvičování, ale i při výkladu nového učiva. Výsledkem pak byla i příznivá pracovní atmosféra a zájem o předmět i odpovídající znalosti; na něm se podílela v různé míře také osobní invence, kultivovanost a komunikační dovednost jednotlivých vyučujících. Naopak řízený rozhovor s tendencí k monologu k aktivizaci nepřispíval.

Kladně motivující hodnocení bylo většinou organickým prvkem celé hodiny. Výsledné hodnocení bylo obvykle i součástí jejího závěru. Přiměřenou četnost a pravidelnost hodnocení a klasifikace dokládají i zápisy v žakovských knížkách.

Přístup učitelů k žákům je vlídný a vstřícný. Převládá však komunikační rovina učitel - žák, frontální metody výuky poskytují jen málo příležitostí ke vzájemné komunikaci žáků a rozvoji jejich komunikativních dovedností.

Při celkově dobré úrovni plánování a přípravy výuky byly důležitým nedostatkem některé disproporce v časové dotaci jednotlivých vyučovacích celků. Materiální podmínky jsou vzhledem k výchozímu stavu a finančním možnostem dobré s tendencí k dalšímu zlepšování. Personální a psychohygienické podmínky jsou rovněž dobré. Převládají tradiční metody a formy práce s menší efektivitou, celkově v průměrné úrovni. V přímé návaznosti na ně jsou ve stejné úrovni i motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Kvalita vzdělávání v českém jazyku a dějepisu je hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání ve fyzice, chemii, přírodopisu a ve volitelném předmětu přírodovědný seminář

Výuka probíhá v souladu se zvolenými vzdělávacími programy, týdenní dotace vyučovacích hodin jsou u všech tříd dodrženy. Učitelé zpracovali v odlišné kvalitě tematické plány, které stanoví dlouhodobé rozvržení učiva, řazení tematických celků v ročnících a zařazení laboratorních prací. Učitelé využili možnosti přesunu tematických celků mezi ročníky. V tematických plánech jsou zdůrazněna témata k výchově proti projevům rasizmu, xenofobie a intolerance a témata k ochraně člověka za mimořádných situací. V rámci předmětových komisí daného předmětu jsou naplánované i vycházky, exkurze a návštěvy muzeí, botanických a zoologických zahrad, centra ekologické výchovy a planetária. V plnění tematického plánu fyziky v sedmém a v chemii v osmém ročníku je patrný časový skluz, způsobený chřipkovou epidemií. Pedagogové proto vypracovali zvláštní plán pro druhé pololetí, aby toto zpoždění vyrovnali. Na základě hospitace a porovnání časového plánu se záznamy v třídních knihách zjistila inspekce v přírodopise v 9. ročníku zpoždění o tři měsíce, aniž se situace řešila. Na povinnou výuku přírodovědných předmětů vhodně navazuje volitelný předmět přírodopisný seminář, pro který má škola výborné podmínky. Podle odbornosti vyučujících je zaměřen na chemii, přírodopis nebo ekologii. Žáci mají možnost volby. Program se orientuje na rozvíjení aktivní, samostatné a tvůrčí činnosti žáků a na rozvoj dovedností spojených s pozorováním, měřením a prováděním časově náročnějších pokusů. Tvorbě dovedností se věnuje víc než 50% času. Výuka předmětu je v souladu s doporučením osnov vedena ve dvouhodinových blocích.

Většina vyučujících přírodovědných předmětů má pedagogickou i odbornou způsobilost, pouze jeden postrádá pedagogickou a dva odbornou způsobilost. Věkové složení je rovnoměrné, vedle zkušených pedagogů vyučují i začínající učitelé a učitelé s malou praxí. Metodické orgány se podílejí na organizaci výuky, v předmětu fyzika i na ovlivňování odborné a didaktické úrovně vyučování.

Odborná pracovna fyziky s rozvodem vody a elektřiny, s promítacím plátnem a zatemněním je současně kmenovou třídou. Žákovské laboratorní stoly mají vysokou čelní desku, která ztěžuje skupinovou práci a celkově zmenšuje možnosti využití učebny. Proto vedení školy plánuje její rekonstrukci. Kabinet fyziky, sousedící s pracovnou, je výborně vybavený tradičními, moderními i vlastními pomůckami. Pracovny chemie a přírodopisu, které jsou rovněž kmenovými třídami, využívají učitelé jen v některých hodinách. V době inspekce byla uvedena do provozu nová multimediální pracovna, velmi vhodná např. pro výuku některých témat z biologie člověka a z geologie. Kabinety přírodopisu jsou rovněž vybaveny dostatkem potřebných pomůcek. Ve sbírkách nejsou určovací klíče, potřebné pro laboratorní práce. Vyučující je nahrazují zjednodušenými namnoženými texty.

Pro výuku se používají schválené učebnice, velmi pečlivě sledované a vybírané. Pedagogové se přiklánějí k uceleným řadám a preferují učebnice vydané SPN, případně nakladateli, kteří navazují na SPN, protože jim vyhovuje jejich metodické zpracování. Učitelé připravují i další materiály, které promítají zpětným projektořem nebo rozmnožují pro všechny žáky. Využívají různé odborné knihy, časopisy a encyklopedie.

Učitelé připravují žáky k soutěžím ve fyzikální a chemické olympiádě a v Archmediádě.

Všechny hospitované hodiny byly promyšleny a připraveny. Úroveň většiny hodin se pohybovala od velmi dobré po dobrou úroveň. Výjimečné bylo hodnocení vynikající (fyzika) a ještě vyhovující (přírodopis).

Náročnost a přiměřenost výuky vycházela ze schopností, znalostí a dovedností žáků a ukazovala dobrou přípravu vyučujících na vyučování. Opakování učiva bylo diferencované,

úkoly se lišily podle schopností žáků. Výkladové části hodin vycházely ze znalostí žáků i z pozorování látek, přírodnin, demonstračních pokusů, případně žáky prováděných frontálních pokusů. Žáci vyvozovali nové poznatky na základě logických souvislostí a podíleli se i na tvorbě zápisu spojeného s opakováním. Byli cíleně vedeni k aplikaci poznatků. Podíl tvořivé žákovské práce byl důležitým faktorem většiny sledovaných hodin, i když si pedagogové vždy ponechali vůdčí roli v hodině. Převážně dynamicky vedená výuka využívala mezipředmětové vazby a výchovné ekologické prvky. Nedostatky některých hodin v organizaci a struktuře byly zřetelně dány malou didaktickou zkušeností a pedagogickou praxí několika vyučujících.

Silným motivačním prvkem pro všechny žáky byly promyšlené a dobře připravené demonstrační a žákovské pokusy a žákovské referáty. Hodnocení splněných úkolů bylo většinou zpětnou vazbou pro žáky, ale někteří pedagogové hodnocení neprováděli. Průběžné hodnocení znalostí žáků bylo objektivní a mělo většinou pozitivně motivační charakter. Příznivá pracovní atmosféra, která provázela výuku, byla jen někdy rušena rychlými přechody vyučujících k dalším úkolům. Negativem bylo zadávání úkolů o přestávce spojené se spěšným zakončením vyučovacích hodin.

Učitelé měli k žákům vstřícný vztah, který byl zřejmý i ze způsobu vzájemné komunikace a odrážel se i v chování žáků v hodině. Kladná motivace, zařazování problémových otázek, využívání audiovizuální techniky, vhodná aktualizace a zapojení všech žáků vytvářejí předpoklad pro úspěšnost žáků v předmětu.

Zájem žáků dokládá jejich účast a úspěšnost na olympiádách. Ze žákovských reakcí, jejich odpovědí a pozorovaných dovedností při frontálních žákovských pokusech a při laboratorních pracích lze soudit na velmi dobré znalosti i dovednosti žáků.

Velmi dobrá úroveň plánování a přípravy výuky přírodovědných předmětů má dílčí nedostatky způsobené malou zkušeností některých pedagogů. Personální a materiální podmínky výuky jsou velmi dobré. Převládají efektivní metody a formy práce v celkově velmi dobré úrovni. V motivaci žáků a psychohygienických podmínkách jsou pozitiva a negativa v rovnováze. Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky je velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání ve fyzice, v chemii a v přírodovědném semináři je celkově hodnocena jako velmi dobrá, v přírodopise jako dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Vzdělávání ve sledovaných předmětech probíhá většinou v nadprůměrných podmínkách na základě dobrého plánování a užití dobrých vyučovacích metod. Zřetelná velmi dobrá motivace i hodnocení žáků je provázáno i převažující velmi dobrou interakcí a komunikací.

Úroveň vzdělávání ve sledovaných předmětech má dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Současná ředitelka školy je ve funkci od roku 1996. Její koncepční záměry vypracované na období 1996-2000 jsou přiměřené podmínkám školy a vycházejí z potřeb žáků i situace místní lokality. Jsou zaměřeny na zajištění dobré kvality výuky a výchovy žáků, udržení široké nabídky specializovaných tříd, na dobrou spolupráci mezi učiteli a žáky i mezi učiteli a rodiči žáků. Preferují širokou škálu nabídek pro talentované žáky a pro mimoškolní činnost i individuální péči pro žáky s výukovými problémy a vývojovými poruchami. Podporují spolupráci s TJ AFK Podolí při výuce žáků sportovních tříd a při zajišťování sportovních soutěží. Stanovené cíle se jeví jako reálné, mají podporu pracovníků školy, místní komunity i zřizovatele.

Z koncepčních záměrů vycházejí roční, měsíční a týdenní plány školy se stanovením konkrétních úkolů, termínů, odpovědnosti i kompetencí. Součástí ročního plánu je materiálně ekonomická oblast, která stanoví na priority i výhledové akce v oblasti materiálně technického zabezpečení a stálého zlepšování stavu školní budovy a jejího vybavení.

Vyučování probíhá podle schváleného učebního plánu, učitelé se až na výjimky řídí vypracovanými tematickými plány.

Škola eviduje žáky se specifickými poruchami učení, učitelé jim poskytují individuální péči na základě individuálních plánů. Rodiče jsou s těmito plány seznámeni.

Organizování

Ředitelka školy preferuje demokratický způsob vedení lidí, a proto deleguje povinnosti a pravomoci na další pracovníky. Kompetence řídicích pracovníků školy vymezuje vnitřní dokument „Struktura řízení Základní školy, Praha 4, Pošepného náměstí 2022/II“, nově vypracovávaný pro každý školní rok. Ředitelka využívá aktivity a invence spolupracovníků při řízení školy a stanovila pomocné orgány školy. Jsou to hlavně kolegium ředitelky, vedoucí pracovišť, metodická sdružení a předmětové komise, sportovní a stravovací komise a dětský parlament. Jako málo funkční se jeví sdružování funkcí zástupců a výchovných poradců. Problém velikosti školy a tří budov, kde jsou umístěné třídy prvního stupně, se projevuje složitou strukturou řízení (4 vedoucí pracovišť, 5 vedoucích metodických sdružení, 3 správci kabinetů) s pravděpodobným překrýváním kompetencí a nedůslednou kontrolou. Organizační práci velmi komplikuje i skutečnost, že ani v jedné školní budově nebydlí školník, protože všechny školnické byty jsou obsazeny bývalými zaměstnanci.

Dle rozboru záznamů z jednání plní pedagogická rada účinně funkci poradního orgánu ředitele školy. Metodické orgány se starají o výběr učebnic a tvorbu tematických plánů. Jejich členové se starají o odborné pracovníky a promýšlejí jejich efektivní využití. Zabezpečují přípravu a účast žáků v soutěžích a poskytují vedení školy účinnou zpětnou vazbu přípravou a vyhodnocováním srovnávacích prověrek. Rezervy jsou v pomoci nekvalifikovaným učitelům, při tvorbě tematických plánů a při výběru pomůcek, v uplatňování vhodných metod a forem práce a v péči o integrované žáky.

Informační systém je propracovaný, cílený k pracovníkům školy, žákům, rodičům. Zprávy o škole se objevují nejen v regionálním tisku, to je v novinách Prahy 11, ale i na Internetu. Škola prezentuje svoji činnost na Schola pragensis. Pro rodiče žáků vychází informační časopis.

V organizaci vyučování v intencích obecně závazných právních předpisů nebyly shledány

nedostatky.

Roční plán činnosti školy i výroční zpráva dokládají širokou škálu dalších aktivit školy v době mimo vyučování, včetně účastí v olympiádách a sportovních soutěžích. V tomto roce pracují žáci celkem v 29 zájmových kroužcích, které vedou pedagogové školy, vychovatelky školní družiny i externí pracovníci. Z výroční zprávy je také zřejmé velké úsilí vedení školy o zajištění finančních prostředků na rekonstrukce a na sportovní a kulturní akce prostřednictvím grantů, na které pracovníci školy vypracovávají projekty.

Vedení a motivování pracovníků

Organizační schéma vychází z participativního stylu řízení, využívá iniciativy pracovníků (např. při zkvalitňování materiálního vybavení školy, v organizaci mimoškolní činnosti a soutěží apod.), námětů metodických orgánů a pedagogické rady.

Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků jsou stanovena, zveřejněna a známa, hodnocení se provádí pravidelně v návaznosti na stanovení nadtarifních složek platu. Individuální personální pohovory hodnotí výsledky hospitační činnosti a realizaci daných úkolů. Morální stimulací je i péče o vytváření optimálních pracovních podmínek a příznivého klimatu ve škole. Atraktivní pro mladě učitele je i možnost ubytování v prostorách, jež nelze jinak vhodně využít.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy i ze zájmu jednotlivých učitelů. Ve sledovaných předmětech se většina učitelů účastní různých forem vzdělávání. Jedná se spíše o krátkodobé kurzy a nárazové vzdělávací akce.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy má zpracovaný plán kontrolní činnosti, který zahrnuje všechny oblasti práce pedagogů i dalších pracovníků. Obsahuje kontrolu dokumentace, žákovských písemností, hospitační činnost, kontrolu pomůcek, vzhledu a úklidu tříd. Vedení školy má přehled o práci všech učitelů. Klade důraz na hospitační činnost, zejména u méně zkušených pedagogů. Svědčí o tom i skutečnost, že od začátku školního roku uskutečnila ředitelka a zástupci přes 70 hospitačí. Hodnocení hospitačí za účasti inspekce bylo věcné, ale současně i motivující pro další práci učitelů. Vyhodnocení hospitační činnosti za minulý školní rok shrnuje klady i nedostatky ve vyučování, stanoví i priority kontroly pedagogické práce pro další školní rok. Vedení školy realizuje evaluaci formou srovnávacích písemných prací v českém jazyce a matematice ve všech třídách.

Výroční zpráva byla zpracována v souladu s § 17e odst. 2 a 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších úprav, obsah není v rozporu se zjištěnými skutečnostmi. Je podrobná a věcná, kvalitní po stránce stylistické a grafické, je prostředkem pravidelného sebehodnocení školy.

Hodnocení kvality řízení

Koncepce školy respektuje dané podmínky i potřeby žáků a regionu. Na ni navazuje funkční roční plán školy tvořící ucelený systém. Vyučuje se podle schváleného výchovně vzdělávacího programu. Úroveň plánování je velmi dobrá.

Organizování vychází ze znalosti prostředí i zaměstnanců školy. Propracovaný informační systém poskytuje účinnou zpětnou vazbu všech zainteresovaných subjektů. Organizování je hodnoceno s výše uvedenými dílčími výhradami jako dobré.

Vedení školy podporuje a oceňuje iniciativu pracovníků. Škola sleduje další vzdělávání učitelů se zřetelem k potřebám školy i k jejich profesnímu růstu. Vedení a motivování je velmi dobré.

Vedení školy má účinný systém vnitřní kontroly výchovně vzdělávacího procesu i kontrolu provozu školy a jejího hospodaření. Vyhodnocení výsledků pedagogické práce dává zpětnou vazbu k jejímu zlepšování. Je hodnoceno jako velmi dobré.

Kvalita řízení ve sledovaných ukazatelích dosahuje celkově velmi dobré úrovně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- **Výsledky ankety pro rodiče žáků školy:**

V rámci inspekce byla zadána anketa rodičům žáků 8. tříd., jejímž cílem bylo zjištění názoru rodičů na úroveň školy. Z 50 rozdaných dotazníků se vrátilo 41 vyplněných dotazníků, to je 82%. To svědčí o velkém zájmu rodičů o práci školy a o dobré spolupráci rodičů s vedením školy i s pedagogy.

Názory rodičů na kvalitu všech oblastí práce školy jsou výrazně pozitivní a jsou v souladu se zjištěním ČŠI.

Rodiče zejména vyzdvihují velmi dobrou spolupráci s vedením školy, vzájemné vztahy v dětských kolektivech a vztahy mezi pedagogy a žáky. Oceňují řídicí a organizační schopnosti ředitelky školy a její úsilí o postupné zlepšování materiálně technických podmínek výuky. Rodiče žáků ze třídy s rozšířenou výukou matematiky chválí vysokou úroveň výuky. Poměrně dost rodičů se kriticky vyjadřuje k úrovni školní jídelny (patří sousední škole) a menší počet rodičů má výhrady vůči výchovnému poradenství.

- **Práce s integrovanými zdravotně postiženými žáky**

Zástupkyně ředitelky, která zároveň vykonává funkci výchovné poradkyně, eviduje děti se specifickými vývojovými poruchami učení. Učitelé jsou se vzdělávacími potřebami těchto dětí seznamováni. Pro integrované žáky vytvářejí učitelé individuální vzdělávací plány, obecného charakteru a nezabývají se např. formami hodnocení a tím, jak o tyto žáky pečovat v jiných předmětech kromě českého jazyka. Někteří učitelé však tyto plány při klasifikaci nerespektují. Systém péče selhává v okamžiku nástupu dalšího učitele (učitelka cizího jazyka pracuje s dysgrafikem jako s dyslektikem). U některých učitelů se objevuje snaha rozhodovat o míře postižení dětí a překvalifikovat tak vyjádření poradny. Péče o tyto žáky je na prvním stupni plně v kompetenci třídních učitelů. Nedostatky se odvíjejí hlavně od podkladů, které škola dostává pro sestavení individuálních plánů od PPP. Tyto materiály nepomáhají pro velkou stručnost a obecnost pedagogům při sestavení konkrétního plánu. Proto míra individuální péče spočívá na rozhodnutí učitele.

Také lze konstatovat, že systému neprospívá souběh funkcí zástupce a výchovného poradce a chybí v něm metodické vedení učitelů při sestavování individuálních plánů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení čj.641/99/ZŠ z 17. března 1999
- Zřizovací listina školy z 2. června 1999
- Dotazník pro ředitele školy před inspekcí
- Přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy
- Učební plán školy podle tříd a přidělených předmětů za poslední čtyři roky
- Seznam volitelných a nepovinných předmětů a kroužků
- Přehled výuky předmětů z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících
- Povinná dokumentace žáků (evidence, katalogové listy, individuální plány integrovaných zdravotně postižených žáků)
- Přehled zaměstnanců školy
- Řád školy
- Vnitřní klasifikační řád
- Organizační řád a organizační zabezpečení školního roku
- Výroční zpráva školy za školní rok 1998/99
- Přehled kontrolní činnosti ve školním roce 1999/2000
- Vnitřní platový předpis, kritéria hodnocení pracovníků
- Hospitační záznamy a analýza hospitovaných hodin
- Anketa pro rodiče žáka základní školy
- Výběr žakovských písemností
- Rozmístění vystupujících žáků

ZÁVĚR

Pozitiva

- velmi dobrá řídicí práce ředitelky školy
- stálé zlepšování materiálně technických podmínek školy
- velmi dobrá úroveň přírodovědných předmětů a výuky v prvním ročníku
- příprava řady projektů za účelem získání finančních prostředků na realizaci rekonstrukce víceúčelového hřiště, kulturních a sportovních akcí

Negativa

- práce s integrovanými zdravotně postiženými žáky
- nerespektování dodatků a pokynů vzdělávacího programu č.j. 25 018/98-22
- dílčí problémy v realizaci časových plánů učiva

Ředitelka školy za dobu svého prvního funkčního období výrazně pozvedla úroveň školy především v oblasti materiálně technické, ve vytvoření tvořivé atmosféry a pracovní důvěry a vztahů mezi žáky. Vytvořila příležitosti pro velké množství mimoškolních aktivit .

Využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a k účelu jejich poskytnutí (učebnice a pomůcky ve sledovaných předmětech, materiální vybavení objektu) hodnotí inspekce jako efektivní.

Celkově je škola ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Jitka Loubová	Jitka Loubová v. r.....
Členové týmu	Mgr. Zdeněk Bělecký	Zdeněk Bělecký v. r.
	Mgr. Jiří Vagenknecht	J. Vagenknecht v. r.

V Praze dne 24. března 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....27. března 2000.....

Razítko

Mgr. Dagmar Havlíčková

Dagmar Havlíčková v. r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Školský úřad Praha 4	2000-04-14	014 28/00-2181
Zřizovatel MČ Praha 11	2000-04-14	014-29/-2181

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
-	-	Ředitelka nepodala připomínky